

Kommunala pensionärsrådet (KPR)

Datum	2020-05-07
Tid	Kl. 09.30 – 11.00
Plats	Distanssammanträde
Justering av protokoll	Justerare är ordförande Niklas Säwén och Eila Nilsson.

Närvarande

Eila Nilsson	Finska föreningen
Kjell Olofsson	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Christer Tarberg	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Aagoth Lögdahl	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Lasse Brandhammar	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Margret Bergström	SPF, Sveriges pensionärsförbund

Niklas Säwén (<i>ordf.</i>)	(S) kommunstyrelsen
Christina Nordenö	(S) kommunstyrelsen
Niklas Evaldsson	(V) kommunstyrelsen
Catrin Eliasson	(L) kommunstyrelsen
João Pinheiro	(S) kommunstyrelsen
Tom Emanuelz	(M) kommunstyrelsen
Caroline Grafström	kommunsekreterare

Inbjudna

Bodil Hansson (S)	vice ordförande kommunstyrelsen
Jolanta Sörebäck	verksamhetschef, vård- och omsorgsförvaltningen
Annika Backström	tf. förvaltningsdirektör, vård- och omsorgsförvaltningen

1 Mötets öppnande

Ordförande Niklas Säwén öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

2 Val av justerare

Att jämte ordföranden justera protokollet väljs Eila Nilsson.

3 Dagordning

Dagordningen godkänns.

4 Föregående protokoll

Läggs med godkännande till handlingarna.

5 Pensionärsorganisationernas frågeställningar och inspel till de politiska partierna inför budgetarbetet

Vice ordförande Kjell Olofsson inleder med att kortfattat sammanfatta den skrivelse som pensionärsrepresentanterna i KPR har lämnat in som inspel till partiernas budgetarbete. I skrivelsen lämnar man synpunkter på förslaget från tjänstemännen om att minska kommunens kostnader med 300 miljoner kronor till 2024. Fokus har lagts på de områden som tydligast berör seniorer d v s äldreomsorgen, kollektivtrafiken och kultur- och fritidsverksamheten men man lämnar även synpunkter på personalkostnader samt utvärdering och uppföljning.

Kjell tar särskilt upp besparingar kopplat till kollektivtrafiken och förslaget att höja priset på busskortet för seniorer/barn- och ungdom från 100 kr/månad till 200 kronor/månad. Han påtalar att höjningen försämrar situationen för främst kvinnor som ofta har lägre pensioner och saknar bil. En konsekvens av höjningen kan också bli att flertalet pensionärer tar bilen istället för bussen till olika aktiviteter/insatser, vilket är negativt ur ett miljöperspektiv.

Kommunstyrelsens vice ordförande **Bodil Hansson (S)** berättar att partierna just nu arbetar intensivt med sina budgetförslag. Det ekonomiska läget idag är annorlunda jämfört med när tjänstemännen tog fram besparingsförslagen. Coronapandemin har redan påverkat ekonomin och kommer fortsätta göra det en lång tid framöver. Många kommuner har skjutit fram budgetarbetet på grund av detta men i Sundsvall har man valt att ändå ta fram en budget eftersom det finns stora behov av att sänka kostnaderna i kommunen. Då kan det istället bli aktuellt med ytterligare beslut för att anpassa budgeten till ändrade förhållanden.

Bodil poängterar att det underlag som KPR har fått ta del av är ett tjänstemannaförslag, inte en uttalad politisk vilja. I jämförelse med många andra kommuner har Sundsvall valt att satsa mycket på kultur- och fritidsområdet. Många besparingsförslag rör också just de verksamheterna. Bodil betonar att en sänkning av kostnader med 300 miljoner kronor utan tvekan kommer bli ”smärtsamt” för många verksamheter i kommunen.

Hon fortsätter med att säga att vi i Sundsvall kan vara stolta över dagens kollektivtrafik men att det har skett en kostnadsökning för denna med 50% på bara några år. Det kommer saknas 20 miljoner kronor fram till 2022 och därför måste det göras olika avvägningar och prioriteringar för att minska kostnaderna.

Andra synpunkter som lyfts fram från pensionärsrepresentanterna: Det tar tid att lära om att ta buss istället för bil. När det görs neddragningar och försämringar i trafiken tappar människor fort förtroendet för kollektivtrafiken och återgår till att åka bil om man har möjlighet till det. Att öka priset för seniorekortet innebär en stor kostnad för pensionärer men hur stora är kommunens kostnader för kollektivtrafikmyndigheten Din tur? Höjningen av dessa kort utgör endast en liten del av besparingskraven men det gör en stor

skillnad för den enskilde pensionären. Lokalfrågan för kommunens verksamheter bör man titta närmare på samt relationen mellan kostnader för kommunala skolor och friskolor. Kultur är en viktig utvecklingsfaktor i en kommun och det är angeläget att inte dra ner på sådan verksamhet.

Ordföranden Niklas poängterar att uppdraget som kommunfullmäktige gav tjänstemännen i oktober 2019 innefattade att ta fram förslag som innebär en sänkning av kommunens kostnader men även förslag på hur intäkterna kan öka.

Pensionärsrådet kommer inte fatta något beslut om skrivelsen utan pensionärsrepresentanterna lämnar själva över denna till kommunfullmäktiges gruppledare, som tar den vidare in i sina respektive partier. På så sätt får de politiska partier som inte finns representerade i KPR ta del av skrivelsen. När budgeten är beslutad av kommunfullmäktige i juni kommer detta delges hela KPR.

6 Kommunens arbetssätt på äldreboenden och i hemtjänsten kopplat till Corona-pandemin

Verksamhetschef **Jolanta Sörebäck** är inbjuden till rådet för att informera om vård- och omsorgsförvaltningens arbete kopplat till Corona-pandemin. Hon inleder med att berätta att verksamheten följer rekommendationer från folkhälsomyndigheten, Länsstyrelsen och smittskyddet.

Kommunen samarbetar med Region Västernorrland, länsstyrelsen och övriga kommuner i länet. Medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) spelar en stor roll i denna samverkan. Förvaltningsledningen har kontinuerliga avstämningsmöten med verksamhets- och områdeschefer, kommunikatörer och HR-strateg då man följer upp hur det ser ut i verksamheterna och diskuterar hur man bör arbeta. Det förs även daglig Skype-dialog med enhetschefer, medarbetare och fackliga organisationer för att kunna ge stöd och möjlighet att ställa frågor. Information och riktlinjer uppdateras löpande när det kommer nya direktiv från folkhälsomyndigheten.

Tidiga åtgärder som infördes i Sundsvall kopplat till Corona-pandemin: Besöksförbud på särskilda boenden infördes 12 mars. Utvärdering skedde av vilka verksamheter som kan stängas för att inte samla äldre och riskgrupper. Det har lett till att Träffpunkterna och aktivitetscentrum stängt. Informationsmaterial om bl a handhygien har delats ut till brukarna och anhöriga. Man har arbetat hårt med att få personalkontinuitet. Vikarier har delats in i två grupper och man arbetar antingen i hemtjänst eller på särskilda boenden. Förut kunde vikarier gå emellan verksamheterna men nu har det införts en begränsning av antal arbetsplatser.

Arbete för att undvika smittspridning: Personalen stannar hemma vid minsta symptom på feber, hosta, andningspåverkan, snuva, halsont, huvudvärk, illamående, muskel- och ledvärk. Social distansering och skärpta hygien- och städrutiner. Personalutbildning om basala hygienrutiner och användning av skyddsutrustning. Uppmärksamhet på symptom hos brukare. Omgående rapportering av symptom till ansvarig sjuksköterska.

Hur arbetar personal vid misstänkt Covid-smitta? Insjuknande fall rapporteras in till läkare eller sjuksköterska som sedan gör en rekommendation om provtagning. Brukaren behandlas som om den har Covid-smitta och får enbart vistas på rummet. Personal avdelas att enbart vårda de sjuka och arbetar inte med friska individer. Skyddsutrustning används inne på rummet. Isoleringsvård avslutas när brukare har varit symptomfri i 48 timmar.

När det gäller användande av skyddsutrustning följer kommunen råd från regionens smittskydd. Det som räknas till skyddsutrustning är långärmat skyddsförkläde, engångshandskar, vätskeavvisande munskydd, visir eller skyddsglasögon. Det sker en samordning i länet mellan kommuner, regionen och Länsstyrelsen. Ett exempel på detta var när Härnösand delade med sig av långärmade skyddsrockar när Sundsvall hade brist på sådana. På kort sikt räcker skyddsutrustningen och upphandlingsenheten är involverade i frågan för att kommunen ska kunna göra större inköp av nya leverantörer.

Det har bildats ett Covid-team som består av undersköterskor och sjuksköterskor. Teamet ska arbeta mot medborgare i kommunen som har misstänkt eller konstaterad Covid-19. Syftet med teamet är att förhindra smittspridning, att personal ska vara duktiga på vård av covidsjuka, att öka personalkontinuiteten samt bidra till en bättre arbetsmiljö.

Fråga ställs om hur läget ser ut med smittade i Sundsvall inom särskilda boenden. Tf förvaltningschef Annika Backström svarar att det har varit få fall i kommunen än så länge. Det är ett kvitto på att man i verksamheterna är duktiga på basal hygien och att man har klarat av att isolera de smittade.

Fråga ställs om det görs tester på personalen. Jolanta svarar att fram till nyligen har regionen haft begränsad möjlighet till tester. Tidigare gjordes ca 40 provtagningar/dygn och nu har man kapacitet på ca 100 st. Det har till en övervägande del gjorts tester på sjukhuset och på brukare med förkylningssymptom. Det är viktigt att det inte dröjer länge att få svar på testerna för om testet är negativt kan man upphöra med isolering av brukare. Hälsocentralerna har öppnat upp för att testa personal men det görs inte massiva testningar ännu. Vid bekräftad smitta skriver chef händelserapporter där personal som varit med brukare namnges. Då kan man snabbt undersöka om de har smittats av viruset. Rutinerna förändras hela tiden utifrån rekommendationer och behov.

Ordförande informerar om att de nu fått besked av regionen att man kan utöka provtagningen ytterligare så att det testas 200 pers/dygn i länet. Problemet har varit att vården inte har resurserna för en omfattande provtagning. Testerna visar om man är smittad eller inte. Det görs inga immunitetstester ännu.

Fråga ställs om hur det ser ut inom hemtjänsten. Jolanta svarar att man har samma förhållningssätt som inom boendena och man använder skyddsutrustning.

Fråga ställs om antalet döda i Covid-19 på boendena. Annika svarar det inte finns något konstaterat dödsfall på kommunens boenden. Man följer alltid utvecklingen noga för dem som konstaterat smittade.

7 Utvärdering av arbetsformer och arbetsordning för KPR

Förra våren lyftes frågan om rådets arbetsformer och en eventuell revidering av arbetsordning. I och med att rådet fick en ny ordförande, vice ordförande och ett antal nya ledamöter i början av 2019 kom KPR överens om att skjuta frågan på framtiden för att rådet först skulle hitta bra arbetsformer

Ordföranden frågar nu ledamöterna om de har några inspel kring rådets arbetsformer och arbetsordning. En synpunkt som lyfts är att pensionärsrepresentanterna nu har fått ökad möjlighet att påverka äldre frågor inom kommunen via rådet. Bland annat ingår man i äldreomsorgsgruppen och har också fått komma in i tidigt skede i partiernas budgetarbete. Detta är en positiv utveckling.

Ordföranden ber pensionärsrepresentanterna att inför hösten diskutera uppläggen för sammanträdena och hur rådet fungerar. Ska det t ex vara tydligare teman på sammanträdena eller funkar det bra att blanda innehåll på dessa? Frågan tas upp igen vid septembermötet då en utvärdering kommer ske. Om rådet då kommer fram till att det finns behov av en revidering av arbetsordningen bör en arbetsgrupp tillsättas som kan arbeta fram ett förslag som överlämnas till kommunstyrelsekontoret.

8 Övriga frågor

Arbetsgrupp volontärverksamhet

I slutet av 2019 bildades en arbetsgrupp som skulle diskutera fram ett förslag hur ett system med volontärer i äldreomsorgen skulle kunna organiseras. Arbetsgruppen skulle återrapportera till KPR på sammanträdet i maj. Ordföranden meddelar att på grund av Corona-pandemin och hög arbetsbelastning på vård- och omsorgsförvaltningen så kommer den återrapporteringen ske på sammanträdet i september istället. Gruppen har hitintills träffat vård- och omsorgsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen för att diskutera frågan.

Dialogmöten och studiebesök 2020

Vid KPR-sammanträdet i februari möte beslutade rådet att det skulle genomföras dialogmöten och studiebesök på äldreboenden även under 2020. Ordföranden meddelar nu att på grund av Corona-pandemin måste dessa aktiviteter skjutas på framtiden. Frågan kommer återigen lyftas på sammanträdet i september.

Nästa KPR-sammanträde:

Datum: 17 september 2020

Tid: 09.00 - 12.00

Plats: Kommunhuset, kommunstyrelsesalen (Kan komma att ändras vid behov.)

Justeras:

Niklas Säwén (S)
Ordförande

Eila Nilsson
Justerare

Caroline Grafström
Sekreterare